

UNA NADALA DE FORQUES I CALÇOTETS

Per Agustí Carmona

—Què us sembla si ho fem en calçotets? —diu el Josep Maria amb un somriure murri, mentre la seva germana li clava un clatellot sense miraments. Les rialles esclaten a la sala, trencant el silenci i desencadenant una allau de comentaris. Aquest és el punt de partida d'una nit que serà tot menys convencional.

En arribar a l'assaig amb les forques a la mà, encara no tinc clar si aquells antics estris de pagès, que han jugat un paper important al llarg de més de 130 anys d'història de l'entitat, i que simbolitzen l'origen tradicional dels balls de la Colla de Gitanes de Ripollet, tenen realment alguna cosa a oferir.

Ara com ara l'ambient encara és tranquil i les veus dels primers balladors omplen l'espai amb una remor amigable i distesa, com el murmuri constant d'un riu que avança tranquil. Sé que, a mesura que vagin arribant, el xiuxiueig anirà creixent fins a convertir-se en clams que hauré d'acabar per moderar.

Deixo les forques recolzades a la paret, davant les mirades atònites dels que han arribat abans que jo i, amb un gest metòdic, em trec la jaqueta i col·loco la bossa amb les castanyoles damunt la taula.

Miro al meu voltant, amb prou feines som set persones i ja es desperten les primeres preguntes sobre les forques. Per què? Per a què? Com les farem servir? Però és massa d'hora per avançar-me. No tinc ganes de repetir la història cent vegades, així que prefereixo esquivar el tema i esperar que arribi tota la colla.

En pocs minuts, ja hi som tots, així que aixeco lleugerament la veu per sobre de totes les altres, demanant l'atenció, i tots callen.

Bé tots, tots, no. En un racó veig a la Carme i la Lidia, rient i agafades del braç com dues velles xafarderes de poble, explicant-se algun secret que se'ns escapa a la majoria i en notar el silenci, es giren amb els ulls oberts. Ràpidament, i demanant disculpes, s'uneixen al semicercle que la colla de Gitanes de Ripollet ha fet al meu voltant. Somrient i, amb un gest despreocupat, li trec importància.

Amb l'atenció de tota la colla posada damunt meu, començo a parlar i els explico que l'Ajuntament ens ha proposat un repte a totes les entitats culturals del poble: crear un vídeo d'un minut per felicitar el Nadal. Només hi ha una condició molt senzilla, però innegociable: ha d'incloure la frase *"Per Nadal, la cultura és un regal"*.

Ho plantejo com una oportunitat per què la Colla de Gitanes de Ripollet hi deixi la seva empremta. I llavors és quan deixo anar una frase que, de forma deliberada, busca provocar una reacció en el grup:

–Estic obert a propostes.

Després dels primers segons de sorpresa, i com un tsunami que primer es retira per tal d'agafar embranzida i arrasar amb força, el silenci fa pas a les veus que comencen a sorgir per tot arreu.

D'entre totes, destaca la del Josep Maria, de qui no ho diries mai pel seu semblant reservat i seriós, però que ens sorprèn amb la seva ja clàssica proposta absurda de sortir en calçotets.

Lluny de desanimar el grup, aquell comentari actua com una espurna encesa. De seguida es desencadena una tempesta d'idees: fer el vídeo ballant, incorporar les forques com a element simbòlic, afegir-hi música de nades, gravar moments de l'assaig... Cada proposta és tan vàlida com l'anterior o fins i tot millor. Mentrestant, decideixo mantenir-me al marge, observant amb satisfacció com, gairebé per art de màgia, la imaginació compartida treballa alimentant els arguments dels uns i dels altres.

El meu silenci és una barreja de diversió i orgull. Observo, incrèdul, el poder de la creativitat col·lectiva per transformar el caos inicial en un flux d'idees que, com per art de màgia, comença a donar forma al propòsit. No cal que jo, com a cap de colla, imposi cap directriu; prefereixo veure com la motivació espontània pren el timó i com cadascú aporta el seu granet de sorra.

La sala, fins fa una estona tranquil·la i endreçada, és ara l'escenari on un caos aparent que dirigeix les veus, les idees i l'estil que la colla vol donar al vídeo.

Mentre, de fons, escolto el toc d'unes castanyoles donant ritme a totes les propostes, una parella es posa a ballar una de les nostres coreografies i, de reüll, veig com algú corre a buscar una de les forques. Davant meu s'està improvisant una escena caòtica però entranyable, sobre la qual no tinc cap control.

Castanyoles, balls, forques i veus, moltes veus totes parlant alhora. L'olla ja bull.

Lògicament, les rialles i les bromes es barregen amb debats més pràctics: Qui enregistrarà el vídeo? Com organitzarem els plànols? I si fem un parell de preses només per si de cas?. Però hi ha una cosa en què tots estem d'acord: el vídeo ha d'acabar amb un crit col·lectiu de "Bon Nadal!", que reflecteixi l'essència festiva del missatge.

Poc a poc, rialla a rialla i comentari a comentari, el desordre va definint el concepte, el concepte dona pas a la idea i la idea ens permet passar a l'acció.

Amb el mòbil a la mà, comencem a gravar mentre improvisem els primers clips. Plantegem diverses escenes: uns quants ballen, alguns moments espontanis per aquí i per allà i alguns detalls de les forques i les castanyoles. El vídeo va prenent forma amb l'energia i l'espontaneïtat que tant m'agrada de la nostra colla.

El resultat quedarà lluny del que havíem imaginat al principi, però això és, precisament, el millor. La improvisació, la naturalitat i el caràcter singular del grup, ha creat quelcom únic. Cada somriure, cada pas de ball i cada nota de música són un reflex de la nostra essència com a colla.

Finalment, acabem tots al centre de la sala, davant la càmera que ens observa, sense prejudicis, des de sobre d'una cadira i la Lidia diu: "*Per Nadal, la Cultura*" és un Regal i, tots alhora, cridem un entusiasta "*Bon Nadal!*" mentre mans i forques es mouen a l'aire.

No és exactament el que havia imaginat quan vaig creuar la porta, però el resultat és molt millor del que podria haver plantejat. La calidesa i l'esperit del grup ha impregnat cada segon del vídeo.

Quan acabem, la sala encara ressona amb l'eufòria del moment. El vídeo, no serà només una felicitació nadalenca; serà un testimoni més de com el ball de Gitanes ens uneix i ens fa créixer com a grup.

I així, enmig de rialles i abraçades, donem per acabada la gravació, que ha fet d'aquest assaig quelcom més que un simple assaig. Ha estat un record més per afegir a la història de la nostra colla.

En arribar a casa, descarregaré tot el material i estic segur que, mentre intento endreçar-lo i editar-lo per donar-li el millor aspecte possible, se m'escaparà algun somriure tot recordant aquella estona.

I malgrat el comentari inicial del Josep Maria; no, no hi haurà calçotets a la vista. O, si més no, això vull creure.